

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420203012
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4420203012.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zast. JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Bratislava, Nám. Martina Benku 6, IČO: 52 058 310, proti žalovanej: U. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. K. Z. XXX, zast. JUDr. Gergelyom Pšenákom, advokátom, so sídlom Nové Zámky, M. R. Štefánika 30, o zaplatenie 4 351,87 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 14. 06. 2021 č. k. 15Csp/57/2020-116 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 4 351,87 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 13. 01. 2019 do zaplatenia, čo odôvodnil tým, že so SPEED TRIBUNE s.r.o., ako poisteným uzavrel poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom dňa 04. 08. 2016 došlo k dopravnej nehode zavinenej žalovanou ako vodičkou motorového vozidla poisteného u žalobcu, ktorú likvidoval ako poistnú udalosť č. PU XXXXXXXXXXXX a dňa 30. 11. 2018 poškodenému DREAMLINE s.r.o. uhradil poistné plnenie vo výške 5 796,43 eura. S poukazom na ust. § 12 ods. 2 písm. f) Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“) tvrdil, že mu vyplatením poistného plnenia poškodenému vzniklo právo na náhradu škody voči žalovanej, ktorá mu bola povinná uhradiť sumu 4 351,87 eura ako regresný nárok, nakoľko porušila povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, avšak na jeho výzvu nereagovala.

3. Právne vec oprel o ust. § 1 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. a), b), § 12 ods. 1 a) až h) ZoPZP. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 08. 08. 2016 bolo žalobcovi k číslu poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX doručené oznámenie o škodovej udalosti poisteným SPEED TRIBUNE s.r.o., podľa ktorého došlo dňa 04. 08. 2016 o 15:00 hod. v Q. Y. v meste R. k poistnej udalosti, ktorú spôsobil vodič vozidla poisteného u žalobcu. Držiteľom vozidla Q. CX-X EČV: K. XXX E. bola podľa oznámenia SPEED TRIBUNE s.r.o., Orgovánova 9, Štúrovo, IČO: 36 355 038, poistná udalosť nebola šetrená políciou, poškodeným bola DREAMLINE s.r.o. Nové Zámky a poškodeným vozidlom bol motocykel O. EČV: K.. Dňa 10. 08. 2016 bolo žalobcovi doručené uplatnenie nároku na náhradu škody poškodeným DREAMLINE s.r.o., kde okrem popísania priebehu nehody a vzniku škody poškodený uviedol, že škoda nebola riešená políciou, pretože nedošlo k zraneniu a hmotná škoda bola menšia ako 4.000,- eur, pričom poškodený za vinníka dopravnej nehody označil žalovanú s tým, že držiteľom vozidla, ktoré spôsobilo predmetnú

poistnú udalosť, bola SPEED TRIBUNE s.r.o. Štúrovo. Listom zo dňa 28. 10. 2016 žalobca oznámil poškodenému, že dňa 27. 10. 2016 ukončil šetrenie poistnej udalosti a poukázal mu poistné plnenie vo výške 3.255,26 eura a listom zo dňa 22. 10. 2018, že likvidácia poistného plnenia na základe preverenia cien dielov a podkladov zaslaných poškodeným bola ukončená a poukazuje ním ďalšie poistné plnenie vo výške 1.590,25 eura. Listom zo dňa 30. 11. 2018 žalobca oznámil poškodenému, že dňa 29. 11. 2018 ukončil šetrenie poistnej udalosti XXXXXXXXXX, bola zrealizovaná dolikvidácia DPH zaplatenej na území SR na základe doložených dokladov a zaslal poškodenému sumu 950,92 eura. Písomnou výzvou zo dňa 03. 12. 2018 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie náhrady poistného plnenia vo výške 4.351,87 eura z dôvodu, že poškodenému DREAMLINE s.r.o. plnil z titulu poistnej udalosti č. 9563179965 - dopravnej nehody zo dňa 04. 08. 2016 sumu 4.892,31 eura, a žalovaná porušila povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou a neprivolala políciu. Výzva žalobcu a aj urgencia žalovanej na zaplatenie poistného plnenia zostala bezvýsledná. Poukázal na to, že imanentnou súčasťou konania je skúmanie vecnej legitímácie či už na strane žalobcu alebo žalovaného a to aj bez návrhu. V nadväznosti na to konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že poistníkom bola v čase vzniku poistnej udalosti obchodná spoločnosť SPEED TRIBUNE s.r.o. Štúrovo. Poukázal na ust. § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, ktoré priznáva poisťovateľovi proti poistníkovi špecifický nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poistná udalosť, porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu. Vysvetlil, že nárok upravený v tomto ustanovení nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (nie je odvodeným nárokom od práva poškodeného) proti tomu, kto škodu spôsobil; ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poistného vzťahu založeného poistnou zmluvou. Argumentoval, že predpokladmi vzniku nároku poisťovateľa proti poistníkovi v zmysle § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poistníka poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a že v čase, keď nastala poistná udalosť porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, pričom nie je rozhodujúce, kto vozidlo viedol a svojim zavinením spôsobil škodu (nejde tu totiž o spôsobenie škody určitou osobou); určujúcim je, že škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje poistná zmluva. Prevádzkovateľom motorového vozidla je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom (§ 2 písm. j) ZoPZP). Poukazujúc na to, že v čase vzniku poistnej udalosti bola držiteľom predmetného motorového vozidla SPEED TRIBUNE s.r.o., a že žalovaná viedla v čase vzniku poistnej udalosti motorové vozidlo ako konateľka tejto obchodnej spoločnosti (nebolo preukázané, že by ho mala žalovaná v tom čase prenajaté od držiteľa na súkromné účely, čo netvrdil ani žalobca a ani nenavrhol v tejto súvislosti vykonať žiadne dokazovanie) dospel k záveru, že žalovaná nie je v konaní pasívne vecne legitimovaná. Žalobu preto ako nedôvodnú zamietol, z ktorého dôvodu sa ostatnými tvrdeniami žalobcu ďalej nezaoberal.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia žalobe, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Odôvodnenie napadnutého rozsudku označil za zmätočné, nezrozumiteľné, nevyčerpávajúce, a teda nepresvedčivé. Zvýraznil, že žalobu a uplatnený nárok odôvodnil tým, že vyplatením poistného plnenia poškodenému ex lege prešlo na neho právo na náhradu vyplateného poistného plnenia alebo jeho časti voči žalovanej podľa ust. § 12 ods. 2 písm. f) ZoPZP ako regresný nárok na náhradu za poskytnuté poistné plnenie, a nie na náhradu škody, ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie, ktoré vyplatil poškodenému za žalovanú. Tento nárok mu vznikol zo zákona a ide o postih/sankciu, ktoré poisťovníam garantuje zákon tým, že v ust. § 12 ZoPZP taxatívne vymedzuje prípady, keď môže poisťovňa pristúpiť k takejto sankcii. Žalovaná preukázateľne porušila svoju zákonnú povinnosť, keď ako účastník dopravnej nehody, ktorá je poistnou udalosťou, túto neohlásila policajtom, preto mu podľa ust. § 12 ods. 2 písm. f) ZoPZP vznikol nárok ako poisťovateľovi, ktorý vyplatil poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak poistený (ktorý nie je zároveň aj poistníkom) porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, a to ust. § 66

ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v spojení s ust. § 64 ods. 1 písm. a) na náhradu poskytnutého poistného plnenia alebo jeho časti. Z dikcie ust. § 66 ods. 2 písm. a) zákona o cestnej premávke totiž vyplýva povinnosť účastníka dopravnej nehody ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, a teda nejde o možnosť alebo o právo voľby. Vytkol, že súd prvej inštancie na daný prípad vôbec neaplikoval ust. § 12 ods. 2 písm. f) ZoPZP, ale zrejme aplikoval ust. § 10 ods. 1 písm. a) a b) ZoPZP, ktoré však upravujú povinnosť poisteného písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti. Rovnako tak, že súd prvej inštancie aplikoval na posudzovaný prípad ust. § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, ktorý sa však na daný prípad nevzťahuje. Za nezrozumiteľný a nepravdivý označil záver súdu prvej inštancie, že nie je rozhodujúce, kto vozidlo viedol a svojím zavinením spôsobil škodu, ale určujúcim je, že škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje poistná zmluva, čo považoval za rozporné s platným právom a aj s ustálenou súdnu praxou. Konštatoval, že z § 12 ods. 1 ZoPZP vyplýva zákonný nárok poisťovateľa proti poistníkovi a z § 12 ods. 2 zákonný nárok poisťovateľa proti poistenému, ktorý nie je poistníkom. Akcentoval, že v prípade možnosti postihu poisteného za neohlásenie dopravnej nehody podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou, zákonodarca sleduje, aby v prípade škôd v rozsahu väčšom ako desaťnásobok minimálnej mzdy dopravnú nehodu bezprostredne vyšetril a zdokumentoval policajný orgán, čo má tiež význam pri eliminácii poistných podvodov. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 08. 2010 sp. zn. 4Cdo 54/2009, podľa ktorého § 12 ods. 2 ZoPZP treba interpretovať tak, že poisťovňa má nárok na náhradu poistného plnenia nielen proti poistníkovi, ale aj proti vodičovi motorového vozidla, ktorý za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia. Odkázal tiež na rozhodnutia označených odvolacích súdov. Záverom uviedol, že už samotné označenie ZoPZP jasne definuje, že účelom zákona je zakotviť podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti a poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zo samotného názvu a účelu tohto právneho predpisu vyplýva, že platí pre poistenie, ak vznikla zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom vo všeobecnosti možno definovať ako poisteného toho, voči komu by si mohol s úspechom uplatniť náhradu škody poškodený. Namietal, že súd prvej inštancie neodôvodnil, prečo mu odňal zákonné právo na jeho nárok podľa ust. § 12 ods. 2 písm. f) ZoPZP, hoci to bolo nevyhnutné vo vzťahu ku konkrétnostiam skutkového základu.

6. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Odvolanie, ako aj jeho dôvody, označila za nedôvodné, keďže nebola pasívne vecne legitimovaná v danom spore.

7. Žalobca vo svojej replike odkázal na obsah svojho odvolania a zvýraznil, že súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Tiež, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany, ak však ide o taký, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa naň špecifická odpoveď. Mal za to, že z jeho odvolania jasne a zrozumiteľne vyplýva, prečo napadnutý rozsudok nie je možné považovať za správny a zákonný, a prečo súd prvej inštancie nevychádzal zo skutkového a právneho stavu vo veci samej, navyše keď aplikoval právne normy nesúvisiace/ neaplikovateľné na daný skutkový stav.

8. Žalovaná vo svojej duplike zotrvala na správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Prezentovala názor, že vyjadrenie žalobcu je zmätočné nakoľko vzhľadom na nedostatok jej pasívnej vecnej legitimácie súd prvej inštancie nemal povinnosť sa vyjadriť ku skutkovým tvrdeniam žalobcu.

9. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, ktorou sa domáha voči žalovanej zaplata sumy 4.351,87 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 13. 01. 2019 do zaplata z titulu „postihového

práva“ v zmysle § 12 ods. 2 písm. f) zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31. 12. 2018 (ďalej len ZoPZP), ako náhrady za poistné plnenie, ktoré žalobca za žalovanú vyplatil z dôvodu škody, ktorú spôsobila prevádzkou motorového vozidla dňa 04. 08. 2016.

11. Žalobca vyvodzoval prípustnosť ním podaného odvolania, okrem iného i z § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu - porušenie práva na spravodlivý proces sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávny procesný postup súdu. Odvolací súd skúmajúc, či došlo k tejto procesnej vade, mal na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Pod pojmom procesný postup sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marniacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 1Cdo 202/2017, 5Cdo 112/2018). Postupom súdu možno rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je doložiť správnosť rozhodnutia a zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri jeho vydávaní. V prípade, ak súd pri odôvodnení rozhodnutia takto nepostupuje, ide o nedostatok zakladajúci vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Rozhodnutie je nepreskúmateľné, ak jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR z 03. 12. 2015).

12. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre ich prijatie alebo odmietnutie, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné relevantné dôvody na ktorých svoje rozhodnutie založil a tieto sa musia týkať tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný a súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe nich dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

13. Práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu Najvyšší súd SR už vo svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť

náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov.

14. Súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na závere o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v spore. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník civilného sporového konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejmé, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitímovaná, t. j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Keďže súd vecnú legitímáciu skúma ex offo, správne súd prvej inštancie prioritne posudzoval, či svedčí stranám sporu.

15. V prejednávanej veci z hľadiska skutkového stavu niet sporu o tom, že dňa 04. 08. 2016 o 15:00 hod. v Maďarskej republike v meste Ostrihom žalovaná ako vodička vozidla poisteného u žalobcu spôsobila dopravnú nehodu, pričom poškodeným bola DREAMLINE s.r.o. Nové Zámky a škoda vznikla na motocykli O. EČV: K.. Poistníkom bola spoločnosť SPEED TRIBUNE s.r.o., Štúrovo, Orgovánová 9, IČO: 36 355 038, s ktorou žalobca uzatvoril poistnú zmluvu č. X/XXX/XXX/XXX o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s účinnosťou od 01. 10. 2015 na dobu neurčitú. Z titulu poistnej udalosti žalobca uhradil poškodenému poistné plnenie v úhrnnej sume 5 796,43 €. Následne žalobca pristúpil k uplatneniu regresnej pohľadávky podľa § 12 ods. 2 písm. f) ZoPZP priamo voči žalovanej z dôvodu porušenia zákonom stanovenej povinnosti ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 2 písm. e) ZoPZP, na účely tohto zákona sa rozumie poistníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti.

17. Podľa § 2 písm. f) ZoPZP, na účely tohto zákona sa rozumie poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

18. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

19. Podľa § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu.

20. Podľa ust. § 12 od. 2 písm. f) ZoPZP, poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poistníkom nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou.

21. Podľa § 66 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účastník dopravnej nehody je povinný a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, b) poskytnúť podľa svojich schopností a možností zranenej osobe prvú pomoc a bezodkladne privolať záchrannú zdravotnú službu, c) urobiť potrebné opatrenia na záchranu osoby alebo majetku ohrozeného dopravnou nehodou, d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody, e) zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel, f) urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky na mieste dopravnej nehody, g) umožniť obnovenie cestnej premávky, najmä premávky vozidiel pravidelnej verejnej dopravy osôb, h) preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody, i) bezodkladne upovedomiť osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody, o hmotnej škode, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou, a oznámiť jej svoje osobné údaje; ak to nie je možné, upovedomenie a oznámenie zabezpečiť prostredníctvom Policajného zboru.

22. Ako už konštatoval Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4 Cdo 54/2009 zo dňa 31. 08. 2010 (uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 32/2014) z ustanovenia § 12 ods. 2 ZoPZP vyplýva, že poisťovateľ má nárok na náhradu poistného plnenia za podmienok uvedených pod písm. a) - h) nielen proti osobe, ktorá uzavrela s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti, ale aj proti poistenému, ktorý nie je touto osobou. Zákon v citovanom ustanovení teda priznáva poisťovní tzv. postihové právo aj proti iným subjektom, na ktoré sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, než je poisťník. Zákon výslovne nevymedzuje okruh osôb, ktoré treba považovať za osoby poistené. Úmyslom zákonodarcu však bolo vymedziť okruh osôb, ktorých zodpovednosti sa poistenie týka čo najširšie. Tomu zodpovedá aj samotné znenie ust. § 4 ods. 1 ZoPZP, obsahom ktorého nie je taxatívny výpočet osôb, na ktoré sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie. Okruh týchto subjektov je tu určený univerzálne tak, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žiadnu výnimku z okruhu osôb v závislosti na tom, či niektorá osoba zodpovedná na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka alebo zodpovednosti založenej na zavinení v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, zákon neupravuje. To znamená že poisteným podľa tohto zákona je nielen prevádzkovateľ a ďalšie osoby zodpovedajúce za škodu podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj osoby zodpovedajúce za škodu za podmienok uvedených v § 420 Občianskeho zákonníka, ktorou môže byť napr. aj vodič vozidla. Ustanovenie § 12 ods. 2 ZoPZP treba interpretovať tak, že poisťovňa má nárok na náhradu poistného plnenia nielen proti poisťníkovi, ale aj proti vodičovi motorového vozidla, ktorý za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia.

23. V súdnej veci žalobca pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej vyvodzoval zo skutočnosti, že v osobe žalovanej išlo o poisteného, ktorá nebola poisťníkom a za ktorú vyplatil poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a zároveň žalovaná porušila povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu. Založil ju tak na § 12 ods. 2 písm. f/ ZoPZP. Súd prvej inštancie však odpoveď na otázku, či žalovaná spĺňa podmienku subjektu uvedeného v ust. § 12 ods. 2 písm. f/ ZoPZP, t. j. či je poisteným, ktorý nie je v tomto prípade poisťníkom, neposkytol vôbec. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia to nevyplýva, keď pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej posudzoval len z hľadiska ust. § 12 ods. 2 písm. e/ ZoPZP, týkajúci sa postihového práva poisťovateľa voči poisťníkovi. Za danej situácie úplná absencia dôvodov v tejto podstatnej otázke zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ako na to dôvodne poukázal žalobca v odvolaní. Samotný prvoinštančný súd síce správne uviedol, že nie je povinnosťou súdu dať odpovede na všetky argumenty strán sporu, ale len na zásadného významu a pre vec rozhodujúce, avšak v danom prípade sa týmto pravidlom neriadil, hoci argumentácia žalobcu v tomto smere mala práve takýto charakter. Bez posúdenia, či žalovanej svedčí v konaní povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu podľa ust. § 12 ods. 2 písm. f/ ZoPZP, je záver súdu prvej inštancie, že žalovaná nie je v konaní pasívne vecne legitímovaná, predčasný. Pokiaľ odôvodnenie preskúmaného rozsudku neposkytlo v tejto súvislosti žiadne argumenty, došlo tým k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie po opätovnom posúdení pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v zhora naznačenom smere vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 220 ods. 2 CSP, vyporiadajúc sa i s námietkami vznesenými žalobcom v odvolacom konaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie

je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).